

ERP-OHJELMAJULISTUS 2019 – Pääasiallinen sisältö

Me näemme Euroopan maaseudun tulevaisuuden elinvoimaisina, inklusiivisina ja kestävinä maaseutuyhteisöinä, joita tukevat monipuoliset ja kukoistavat taloudet sekä korkealaatuisen ympäristön ja kulttuuriperinnön tehokas johtaminen. **Me uskomme**, että maaseutuyhteisöt voivat olla merkityksellisiä pitkäaikaisia toimijoita menestyvälle, oikeudenmukaiselle ja yhdenvertaiselle Euroopalle sekä kestäväälle globaalille yhteiskunnalle. Tavoitteemme on kannustaa toimintaan kylien ja yhteisöjen tasolla kaikkialla eurooppalaisilla maaseuduilla luoden aikanaan paneurooppalaisen maaseutuyhteisö- tai kyläliikkeen.

SITOUMUS

Me uskomme, että maaseutuyhteisöt, hallitukset ja monikansalliset instituutiot voivat yhteistyössä saavuttaa lisää elinvoimaisuutta Euroopan maaseutualueille, ja **vakuutamme** sitoutuvamme jatkossakin tavoittelemaan tässä ohjelmajulistuksessa esitettyä visiota ja toimintaa.

Me, useiden Euroopan mantereella sijaitsevien maaseutualueiden kansojen ja organisaatioiden edustajat, olemme omaksuneet tämän eurooppalaisten maaseutujen ohjelmajulistuksen maaseudun asukkaiden ilmauksena, joka on kattanut toiveita, sitoutumista ja vaatimuksia kokouksilta, kampanjoilta ja poliittisilta keskusteluilta vuodesta 2013.

EUROOPAN MAASEUDUT JA YHTEISET ARVOT

- 1. Maaseutualueiden monipuolisuus:** Arvostamme syvästi sekä Euroopan yhtenäisyyttä että sen maaseutualueiden ja niiden asukkaiden monipuolisuutta.
- 2. Yhteiset arvot:** Tunnustamme samoja yhteisiä arvoja, jotka sitovat Euroopan kansat yhteen – demokratia, yhdenvertaisuus, yhteiskunnallinen hyvinvointi, kestävä kehitys – siten, kuin ne on YK:n kestävä kehityksen tavoitteissa esitetty, sekä oikeusvaltiota, ihmisoikeuksien tunnustamista ja yhteistyön henkeä.
- 3. Elämänlaatu:** Maaseutu tarjoaa arvostettua elämänlaatua asukkailleen, yhteisöilleen, ympäristölle, kulttuurille ja sosiaaliselle toiminnalle.

OIKEUDET

- 4. Oikeudet:** Puolustamme maaseutualueiden ja -yhteisöjen oikeutta tulla tunnistetuksi kokonaisvaltaisesti kaikkien eurooppalaisten kansojen ja instituutioiden taholta, oikeutta yhdenvertaiseen elämänlaatuun ja elintason kaupunkiväestöihin nähden sekä oikeutta osallistua kokonaisvaltaisesti poliittisiin prosesseihin. **Pyydämme** hallituksia kaikilla tasoilla tukemaan tätä oikeutta.

HUOLENAIHEET, TOIMINNAN TARVE JA TUKIKONTEKSTI

- 5. Huolenaihe maaseudun arvojen ja olosuhteiden arvostamisesta:** Olemme huolissamme kaupunki- ja kasvuajattelun hallitsevasta asemasta poliittisessa diskurssissa ja kehittämisspolitiikoissa. Euroopan maaseudun asukkaat ja yhteisöt ovat huolissaan myös siitä, että maaseututalouksien kapea-alaisuus, mahdollisuuksien puute, väestön väheneminen, palvelujen väheneminen, köyhyys, ympäristön

heikkeneminen, kohtuuhintaisten asuntojen puute ja sosiaalinen syrjäytyminen koskettavat useita maaseutualueita ja niiden epäedullisessa asemassa olevia ihmisiä tai etnisiä vähemmistöjä.

6. **Laskukierteen suunnanmuutos: Vaadimme** kaikkien maaseudun sidosryhmien, asiaankuuluvien virastojen ja hallitusten yhteistoimintaa laskukierteen suunnan muuttamiseksi etsimällä joustavia, hajautettuja ratkaisuja, tekemällä yhteistyötä, vahvistamalla maaseudun palveluita, monipuolistamalla maaseudun talouksia ja mahdollistamalla nuorten jäämisen, palaamisen tai muuttamisen maaseudulle.
7. **Toiminnan tarve:** Uskomme, että näihin haasteisiin on tartuttava koko Euroopan väestön eduksi.
8. **Johtajuus:** Me tiedämme, että olemme vastuussa johtajuuden tarjoamisesta. Johtajuus maaseudun kehittämisessä edellyttää kollektiivista toimintaa paikallisella, alueellisella, kansallisella ja Euroopan tasolla, ja sille ominaista on sitoutuminen, viestintä, yhteistyö sekä luottamuksen rakentaminen.
9. **Hallitusten ja paikallisten sidosryhmien välinen kumppanuus: Vaadimme**, että maaseudun sidosryhmät tekevät hallitusten kanssa yhteistyötä positiivisessa hengessä, ja että hallitukset, kansainväliset instituutiot ja asiaankuuluvat virastot muodostavat merkityksellisiä järjestelmiä konsultaatioon, päätöksentekoon yhteistyössä ja riittäviin resursseihin, joilla mahdollistetaan maaseudun sidosryhmien osallistuminen menettelytapojen muokkaamiseen ja toteuttamiseen.
10. **Tukikonteksti: Vaadimme**, että hallitukset ja EU toimivat yhteistyössä maaseudun yhteisöjen kanssa ja tarjoavat tukea lainsäädännössä, asetuksissa, hallinnossa ja rahoituksessa. Kannatamme kokonaisvaltaista sitoutumista osallistuvaan demokratiaan ja oikeusvaltion sekä kaikkien asiaankuuluvien menettelytapojen ja ohjelmien kehittämistä kestäviksi.

POLIITTISET PUITTEET

11. **Poliittiset puitteet:** Kannatamme ja arvostamme EU:n viestejä yleisen tietoisuuden kasvattamisesta, maaseutuidentiteetin tunnistamisesta, maaseutualueiden houkuttelevuuden lisäämisestä, paremmin koordinoitua EU-politiikasta ja integroitavista, osallistuvista sekä yhteistyöhön pohjautuvista lähestymistavoista paikallisyhteisöjen kanssa. Vaadimme yhteistyötä kaikkien sidosryhmien välillä näiden tavoitteiden saavuttamiseksi. **Pyydämme** inklusiivista kumppanuuslähestymistapaa SEUT:n (Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen) artiklan 174 velvoitteiden täyttämiseksi.

POLIITTISET HUOLENAIHEET

12. **Köyhyys ja syrjäytyminen:** Sosiaalinen ja alueellinen yhteenkuuluvaisuus sisältyvät olennaisesti visioomme Euroopasta. **Vaadimme** jatkuvaa panostusta inklusion ja kokonaisvaltaisen osallistumisen edistämiseksi yhteiskunnassa. Välitöntä toimintaa tarvitaan tilanteen muuttamiseksi niiden Euroopan maaseutujen asukkaiden osalta, joita äärimmäinen köyhyys koskee.
13. **Ilmastonmuutos, ympäristö ja luonnonvarat: Odotamme** toimintaa, menettelytapoja ja kyvykkyyksien rakentamista ilmastonmuutokseen mukautumiseksi sekä maaseutuyhteisöjen ympäristötyöhön osallistumisen mahdollistamiseksi. Luonnonvaroillemme on erinomaiset mahdollisuudet vähentää ilmastonmuutosta ja puuttua aiheeseen. **Vaadimme** paikallisille sidosryhmille vahvempaa vaikutusta luonnonvaroihin.

SIDOSRYHMÄT

- 14. Kansalaisyhteisöverkostot: Vaadimme** hallituksia ja eurooppalaisia instituutioita tunnistamaan kansalaisjärjestöjen ja niiden verkostojen elintärkeän panostuksen, kunnioittamaan niiden itsenäisyyttä ja tukemaan niiden toimintaa. **Me pyydämme** aitoa, merkityksellistä ja sitouttavaa kansalaisyhteiskunnallista osallistumista eurooppalaisten ohjelmien suunnittelussa ja toteuttamisessa.
- 15. Nuoret:** Tunnistamme nuoret maaseudun kehittämisen olennaisina edistäjinä. **Vaadimme** hallituksia ja kansalaisyhteisöjä tunnistamaan maaseudun nuorten tarpeet ja vastaamaan niihin sekä mahdollistamaan nuorten aktiivisen osallistumisen poliittisiin prosesseihin sekä maaseudun toimintaan.
- 16. Naiset: Vaadimme** hallituksia kehittämään tasa-arvoista maaseutupolitiikkaa ja tukemaan maaseudun naisten ja heidän organisaatioidensa voimaannuttamista osallistumaan kaikkiin maaseutuelämän näkökulmiin tasa-arvoisella tavalla. Houkuttelevaa ympäristöä ja joustavia, yrittäjähenkisiä ja digitaalisia ratkaisuja tulee harkita.
- 17. Vanhukset: Kehotamme** politiikkaa joustavuuteen ja herkkyyteen paikallisia variaatioita kohtaan, jotka on suunniteltu ja toteutettu paikallisella tai alueellisella tasolla, ja joilla on ylemmän tason hallituksen tuki. Strategioiden tulee olla yhteistyöhenkisiä, ja kumppanuuksiin paikallisviranomaisten ja paikallisyhteisöjen (hankkeet) välillä kannustetaan.
- 18. Muuttoliike:** Kehotamme hallituksia ja muita virastoja tekemään työtä välittömästi kriisin taustalla olevien syiden ratkaisemiseksi. **Me vaadimme** lämminhenkisen vastauksen, joka perustuu ihmisten väliseen solidaarisuuteen. Paikallishallitukset ja kansalaisjärjestöt sopivat johtamaan ja toteuttamaan tällaisia integraatiotoimia.
- 19. Pien- ja perhetilat: Kehotamme** hallituksia, lahjoittajia, kansalaisjärjestöjä ja maaseutuyhteisöjä tunnistamaan pienmaanviljelyn ja tukemaan sitä kannattavana ja arvostettuna eurooppalaisena mallina; sekä tukemaan maanviljelyn sukupolvenvaihdoksia sekä uusien ja nuorten maanviljelijöiden ryhtymistä alalle. **Pyydämme** suojelemaan ja tukemaan pientilojamme tarpeettomien byrokraattisten haasteiden luomisen sijaan.
- 20. Kylät: Vaadimme** EU:n tukemaa kansallista politiikkaa ja ohjelmia älykkääseen paikkasidonlaiseen kehittämiseen, minkä avulla heijastetaan ja hyväksytään paikalliset (jopa kuihtuvat) tosiasiat ja mahdollisuudet. **Tuemme** alhaalta ylöspäin suuntautuvia kumppanuuksia, joissa asukkaat, yhteisöt, yrittäjät ja taloudelliset tukijärjestelmät kohtaavat käyttämällä olemassa olevia rakenteita, kuten LEADER-ryhmiä tai vastaavia toimijoita.
- 21. Pikkukaupungit: Kannatamme** Euroopan unionin valtavirran politiikkaa pikkukaupunkeihin liittyen, jossa tunnustetaan kaikki niiden panostukset maaseutualueiden yhteiskunnallisiin ja taloudellisiin rakenteisiin ja niiden elinvoimaisuuteen; ja suurempaa painopistettä pikkukaupunkien tarpeisiin kansallisen tason politiikassa.

RATKAISUT

- 22. Maaseudun ja kaupunkien yhteydet:** Toivotamme tervetulleeksi kasvavan mielenkiinnon, niin maaseutu- kuin kaupunkialueilla, paikallisyhteisöjen omissa kehittämishankkeissa (CLLD). **Vaadimme** enemmän yhteistyötä yhteisöjen, organisaatioiden ja viranomaisten välille maaseutu- ja kaupunkialueilla

Co-funded by the
Europe for Citizens Programme
of the European Union

yhteiskunnallisten, kulttuuristen ja taloudellisten yhteyksien täyden hyödyn saavuttamiseksi; ja voimakkaita muutosehdotuksia sekä hyviä käytäntöjä maaseutu- ja kaupunkialueilla osallistuvien välille.

- 23. Paikalliset ja osa-alueelliset taloudet: Puolustamme** paikallisten ja osa-alueellisten talouksien elinvoimaisuuden ja kestävyuden edistämisen merkitystä kaikkialla Euroopan maaseuduilla. **Vaadimme** EU:ta ja hallituksia tukemaan paikallisia maaseututalouksia.
- 24. LEADER ja CLLD: Kannatamme voimakkaasti** alueellista, integroitua ja kumppanuuteen perustuvaa lähestymistapaa maaseutujen kehittämisessä, sellaista, joka saavutetaan alhaalta ylöspäin suuntautuen ja paikkasidonnaisessa hengessä. Toivomme näkevämme LEADER-periaatetta käytettävän laaja-alaisesti yksinkertaistetulla sääntelyjärjestelmällä ja sen laajentamisen paikallisyhteisöjen omiin kehityshankkeisiin sekä Smart Village -menettelytapoihin niin EU:ssa kuin EU:n ulkopuolella. **Kannustamme instituutioita ja hallituksia** korvamerkitsemään Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastolta saamansa rahoituksen tai muut varat lähestymistapaa hyödyntämällä (rahamarkkinarahasto, ESR, EAKR). **Kannustamme hallituksia** rakentamaan perustan sektorien väliselle kumppanuudelle LEADER- ja CLLD-tarkoituksiin.
- 25. Maaseudun palvelut ja infrastruktuuri: Vaadimme hallituksia ja palveluntarjoajia** tunnistamaan maaseudun asukkaiden oikeudet tasa-arvoiseen infrastruktuuriin ja pääsyyn kaikkiin peruspalveluihin, sekä mahdollistamaan maaseutuyhteisöjen päätöksenteon sekä toiminnan tarpeisiinsa vastaavien palveluiden ja infrastruktuurin turvaamiseksi. Uusia hajautettuja malleja palveluiden tarjoamiseksi kumppanuuksien tai urakointisuhteiden avulla voidaan kokeilla. **Pyydämme** maaseudun liikkuvuuden sisällyttämistä kaikkeen kansalliseen maaseudun kehittämiss politiikkaan; siinä tulee ilmetä palvelun vähimmäistaso kaikentyypisille alueille, ja sen tulee määrittää vastuut niiden toteuttamiseksi.
- 26. Viestintä ja digitalisaatio: Odotamme** digitalisaation eteen tehtäviä toimia ja Smart Villages -prosesseja, jotka hyödyttävät laajoja maaseutualueita kaikkialla Euroopassa, ei ainoastaan varakkaimmilla alueille. **Vaadimme hallituksia, monikansallisia rahoittajia ja televiestinnän palveluntarjoajia** tekemään välittömästi töitä nopean laajakaistan ja mobiilipalveluiden saamiseksi kaikkien maaseudun väestöjen ulottuville, syrjäiset alueet mukaan lukien. Maksut tulee yhtenäistää Euroopan-laajuisesti. Digitaalista kapasiteettia tulee vahvistaa.
- 27. Koulutus: Kannustamme koulutuksesta vastaavia viranomaisia** varmistamaan maaseutuyhteisöjen tehokkaan pääsyn koulutuspalveluihin hajautetuilla ratkaisuilla, mikäli mahdollista, sisältäen peruskoulut kyllien tasolla, toisen asteen ja aikuiskoulutuksen, etäopetuksen, vapaaehtoisen ja ammatillisen koulutuksen paikallis- ja maaseutuelämän tosiasiat huomioon ottaen.

KANSAINVÄLISET MENETTELYTAVAT JA VAIHDOT

- 28. EU:n laajentuminen ja lähialueiden menettelytavat: Kannustamme hallituksia ja EU:ta** nopeuttamaan pääsyprosessia (inklusiivisella tavalla) paljon tehokkaammalla ohjelmoinnilla ja taloudellisella tuella maaseudun taloudellisille, kansalais- ja yhteiskunnallisille kehittämisprosesseille. Päätäjien tulisi kannustaa kumppanuuksiin kaikilla tasoilla sekä paikkasidonnaiseen yrittäjyyteen.
- 29. Kansainväliset vaihdot: Vaadimme** aidosti paneurooppalaista lähestymistapaa vaihto-ohjelmiin, jotka luovat mahdollisuuksia haasteiden sijaan, hallitusten, kansalaisjärjestöjen, monikansallisten lahjoittajien ja muiden EU:n sisäisten ja ulkoisten toimijoiden kautta.

”Elinvoimainen eurooppalainen maaseutu - Elinvoimainen Eurooppa”